

Mira Norrsell
046-3595194
mira.norrsell@lund.se

Solcellsbankar - ett nytt sätt att kommunicera hållbarhet och minska ungas klimatångest!

Inledning

Ingen inom skolans värld har kunnat undgå Greta Thunberg och #fridaysforfuture. Frustrationen hos våra unga är stor och de undrar, vad gör politikerna egentligen för att lösa klimatfrågan? Vi vet ju att Lunds kommun gör enormt mycket! I vårt pilotprojekt som utgår från en solcellsbank, vill vi testa en nytänkande lösning för en hållbar kommunikation till alla elever på Lunds kommuns gymnasieskolor. Om vi når de resultat vi hoppas så ser vi framför oss en rörelse där alla skolor i Lunds kommun, ja kanske i hela Sverige, varje fredag lanserar ny information om de massiva insatser som görs och utmanar våra unga till små förändringar i sin vardag. Det kan vara att plocka skräp tillsammans (#Trashtag), minska matsvinn, ha en klädbyttardag eller släcka lampan efter sig. Vi vill kanalisera kraften hos våra unga så att de känner sig trygga med det politiska arbete som görs och känner att vi på ett konkret sätt arbetar tillsammans för en hållbar värld. Vi vill lyfta exempel från Lund, men projektet kan även utvecklas till att lyfta goda exempel från Sverige och resten av världen.

Bakgrund

Våra elever efterfrågar svar på vad kommunen och de olika förvaltningarna gör för att säkra en hållbar utveckling. Önskemål om att det borde göras mer visar sig i många olika sammanhang, såväl i gemensamma grupper som på individnivå. Redan nu görs många goda initiativ och klimatval. Steg ett borde därför vara att sprida information om alla dessa insatser på ett sätt som når våra elever. Detta skulle kunna minska den miljöångest många unga känner och ge fler svar på vad som verkligen görs runt dem. Våra elever ska kunna gå till skolan och fokusera på sina studier i trygg förvisning om att vi vuxna hanterar de utmaningar vi står inför! Unga är också, precis som de flesta av oss vuxna, enormt beroende av sina mobiltelefoner. I valet mellan att gå ut på rasten eller ladda mobilen så väljer många att ladda mobilen. Genom att erbjuda dem möjligheten att ladda på en solcellsbank, med eller utan sladd, så hoppas vi att det valet oftare faller ut till ute lekens fördel. På så sätt skulle vi slå två flugor i en smäll, då utevistelse främjar studieresultaten och motverkar ångest.

Syfte

I pilotprojektet vill vi pröva en helt ny väg att konsekvent och långsiktigt lyfta fram för våra gymnasieelever alla de insatser som görs inom kommunen för en mer hållbar utveckling med minskad klimatpåverkan. Vi kommer även att komplettera med information om globala insatser och resultat av dessa. Syftet är att det ska leda till en ökad känsla av förtroende för att politiken tar klimatfrågan på allvar och större samhörighet skolorna emellan. Genom att koppla in våra miljöambassadörer i urvalet av nudges får vi också en plattform där engagerade unga kan vara med och påverka. Vi vet att en känsla av sammanhang och kontroll i kombination med en känsla av meningsfullhet främjar vårt välmående och ökar vår prestation. Ett av syftena är därför också att eleverna ska ha fokus på sin utbildning och det de kan påverka i sin vardag. Skulle våra elever kasta mindre mat, källsortera korrekt, förändra sina konsumtionsvanor och sluta kasta fimpar på marken. (eller ännu hellre aldrig börja röka), så skulle det på sikt få positiva konsekvenser för en hållbar utveckling. Vi vill även ge eleverna en konkret upplevelse av en hållbar energikälla, för många kanske den första, gläntar vi även på dörren till en framtid där våra vardagsföremål kommer att ha helt andra lösningar för att lösa energibehovet. Våra elever är framtidens hantverkare, tjänstemän och beslutsfattare. De behöver erfarenheter som hjälper dem tänka nytt och hitta enkla, innovativa lösningar på de komplexa problem de kommer att möta.

Metod

Vi vill välja kommunikationsplatser nära eleverna, utan att denna information drunknar i det övriga stora flödet av likaledes viktiga budskap. Vårt förslag är därför en unik och prioriterad plats som enbart kommunicerar hållbara budskap, på en plats där eleverna vill vara och är särskilt mottagliga. Därav valet av en klimatsmart solcellsbank utomhus där eleverna både kan ta till sig information och ladda sin mobil. Banken har gavlarna gjorda för kommunikation. Självklart kompletteras denna kommunikationskanal med andra digitala informationskanaler som administreras av gymnasieskolorna. Att synliggöra vårt gemensamma miljöarbete kommer engagera flera, ge en ökad känsla av meningsfullhet och nudga människor att göra hållbara val. Målsättningen är att kommunicera en miljöinformation/kommunal hållbarhetsinsats varje fredag. Syftet är att denna systematiska och levande information ska inspirera till samtal samt skapa hopp och insikt hos mottagaren. Inom pilotprojektet involverar de administrativa cheferna på respektive skola sina miljöambassadörer och miljökoordinatorer samt inhämtar löpande information om lokala miljöinsatser/aktiviteter från personalen och skolans ledningsgrupp. Detta förmedlas sedan vidare till utbildningsförvaltningens miljösamordnare som tillsammans med vår kommunikatör producerar nyheterna som skolorna kan dela både på solcellsbankarna och i sociala medier. I våra interna kanaler får personalen sedan information om kommande veckas "fredagsnudge" så att de om de vill kan använda det i sin undervisning.

Vi har begränsade resurser till vårt förfogande. Projektet kommer främst att drivas inom ramen för våra ordinarie miljöledningsmöten. På dessa träffar miljösamordnaren samtliga administrativa chefer för att följa upp genomförande och utvärdera resultaten. Vi planerar att även engagera en studentmedarbetare via Miljöbron. Miljöbron är en organisation som arbetar för att öka samverkan mellan näringsliv och universitetet genom förmedling och koordinering av kvalitativa samverkansprojekt. Studentmedarbetarens roll i projektet kommer vara att hjälpa till med kommunikationsinsatsen och samla en "bank" av hållbara tips och utmaningar som kan kommuniceras de fredagar då det inte finns någon aktuell nyhet att förmedla. Utbildningsförvaltningens miljösamordnare kommer att handleda studenten. I en gemensam satsning för samtliga gymnasieskolor inom utbildningsförvaltningen tar vi vara på det arbete som redan görs på de olika enheterna och stärker bilden av Ett Lund. Innan uppstart vill vi genomföra en undersökning för att mäta hur mycket eleverna vet om Lunds kommuns miljöarbete. Efter ett år vill vi följa upp för att se om informationen haft den effekt vi önskar samt ge oss underlag för hur vi går vidare efter att projektet är genomfört. Vår tanke är att miljöledningsgruppen och studentmedarbetaren ska involvera eleverna som är miljöambassadörer på skolorna i planeringen och genomförandet av detta.

Målgrupp

Primär: Gymnasieelever i Lunds kommun

Sekundär: Andra elever i kommunen, personal på gymnasieskolorna, allmänhet som passerar bänkar med budskap

Mål och förväntat resultat

Både elever och medarbetare har efterfrågat en tydligare kommunikation av förvaltningens hållbarhetsarbete. Med hjälp av solcellsbenkar kan eleverna ladda sina telefoner samtidigt som de tar del av de senaste nyheterna kopplade till Lunds arbete för en hållbar utveckling. Om detta pilotprojekt ger de resultat vi förutser, kan elevernas klimatångest minskas genom att de får kännedom om vad som redan görs i Lund, och globalt. Dessutom får de inspiration och kunskap för att själv bidra till en hållbar utveckling, vilket i sig kan vara ångstdämpande. Denna satsning kommer även att resultera i en bred måluppfyllnad av LundaEkos prioriterade områden och miljömål. Genom att engagera flera, både elever och skolpersonal, i Lunds miljöarbete och i en ny förvaltningsövergripande satsning vill vi sprida kunskap, inspiration och hopp kopplat till hållbarhetsfrågor. Genom detta projekt arbetar vi med LundaEkomålen 1.1 och 2.1. Solcellsatsningen är inte bara ett sätt att minska (om endast lite) förvaltningens klimatpåverkan utan är även ett sätt att lyfta fram solceller som miljövänlig energikälla, något som vi gärna synliggör för bättre framtida val då våra elever som vuxna ska fatta avgörande energibeslut. Detta kopplar vi till LundaEkomålet om en minskad klimatpåverkan.

Eftersom bänkbänarna finns utomhus behöver elever inte längre välja mellan att gå ut på rasten eller ladda mobilen. (Ett val där ladda mobilen alltid kommer att vinna över hjärnans behov av frisk luft.) På så vis främjar vi även en hållbar livsstil och en hållbar studietid.

Tidsplan

April 2019: Vid godkänd bidragsansökan kommer solcellsbänkbänarna att beställas omgående. De har en leveranstid på minst 3 månader.

Kontakt med miljöbron tas även nu för en gemensam projektbeskrivning och för att i god tid kunna matcha en student som kan starta till hösten.

Maj-juni 2019: Redan i maj kommer vi inom ramen för befintlig miljöledningsträff där alla gymnasieskolor finns representerade att formulera och implementera en god kommunikationsplan och börja ta fram de första nyheterna så att vi är redo att starta upp när solcellsbänkbänarna installerats.

Augusti: Installation av bänkbänarna.
Anlita en studentmedarbetare via Miljöbron.
Uppstart av projektet med invigning på respektive skola.

Oktober 2019 och April 2020: Uppföljning i miljöledningsgrupp.

September 2020: Utvärdering av pilotprojektet och förslag på fortsatta insatser. Miljösamordnare rapporterar till nämnden.

Finansiering av projektet

Kostnader

Vi har undersökt andra möjligheter att delfinansiera projektet men ännu inte hittat någon annan finansiär. Skolorna står för lönekostnaden för den personal ute på enheterna som arbetar med att ta fram och administrera nyheterna. Vi beräknar att detta kommer att ta ca två timmar i veckan i anspråk, fördelat på administrativ chef och hållbarhetskoordinatorerna. Utbildningsförvaltningen står för miljösamordnarens och kommunikationens lön. Från och med augusti kommer vi även att ha en studentmedarbetare på plats som arbetar inom ramen för sin utbildning.

Då flera av skolorna inte har utrymme att göra investeringen inom ramen för budgeten ansöker vi om bidrag för hela beloppet som själva solcellsbänkbänarna kommer att kosta.

Kostnad 5 st solcellsbänkar á 37.900 kr ex. moms 189.500 kr

Installationskostnad är under utredning då det beror på hur underlaget ser ut där respektive bänk ska stå.